

YMGYRCH HANES CYMRU

Tan-y-dderwen, Penmachno, Betws-y-coed LL24 0PS
owaintan@hotmail.com 01690 760335

Kirsty Williams AC
Gweinidog Addysg
Llywodraeth Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

10 Tachwedd 2020

Annwyl Kirsty Williams

Ysgrifennaf yn dilyn y Ddadl a gynhaliwyd ar 4 Tachwedd i ystyried y ddwy ddeiseb ar ddysgu hanes Cymru a gyflwynwyd i sylw'r Senedd gan y Pwyllgor Deisebau. Derbyniodd alwadau'r deisebau hynny gefnogaeth eang a thrawsbleidiol gan Aelodau megis Siân Gwenllian, Delyth Jewell, Suzy Davies a Neil Hamilton, a oedd yn cytuno bod angen dynodi corff cyffredin o wybodaeth am hanes Cymru.

Gwnaed yr un argymhelliad gan y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu yn dilyn cynnal ymchwiliad ac ymgynghoriad trwyadl.

Byddai dynodi corff cyffredin o gynnwys sylfaenol yn sicrhau y bydd gan ddisgyblion Cymru ddealltwriaeth greiddiol o ddatblygiad y Cymry fel pobl dros y canrifoedd, a hynny mewn modd a fyddai'n caniatáu digon o hyblygrwydd i athrawon lunio meysydd llafur a rhaglenni astudio fyddai'n adlewyrchu nodweddion lleol.

Croesawn y ffaith eich bod yn eich ymateb i'r Ddadl wedi pwysleisio, unwaith yn rhagor, bwysigrwydd astudio hanes Cymru, â hanes pobl o leiafrifoedd ethnig, o ran gwireddu uchelgais a bwriad y cwricwlwm newydd.

Yn wyneb y dystiolaeth o ddiffyg sylw cyfredol i'r agweddau hyn o hanes mewn llawer o ysgolion, mae'n briodol eich bod wedi penodi Dr Charlotte Williams i arwain gweithgor a fydd yn rhoi cyngor ac argymhellion ynghylch themâu sy'n ymwneud â chymunedau a phrofiadau pobl dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig.

Er mwyn sicrhau cysondeb galwn arnoch, fel mater o fyrder, i sefydlu gweithgor tebyg yng nghydestun hanes Cymru, a fydd yn rhoi canllaw i ysgolion ar ffurf corff cyffredin o wybodaeth a chyngor ar ddysgu hanes Cymru yn effeithiol a llwyddiannus, ac i ystyried yr adnoddau y bydd eu hangen i gefnogi a chynorthwyo athrawon ac ysgolion.

Yn gywir,

Eryl Owain

Cyd-lynydd Ymgyrch Hanes Cymru

Yn gywir,

Eryl Owain

Cyd-lynydd Ymgyrch Hanes Cymru

Eryl Owain

(Derbyniwyd drwy e-bost)

Annwyl Eryl,

24 Tachwedd 2020

Parthed Ymgyrch Hanes Cymru

Diolch i chi am anfon copi atom o'ch llythyr at Kirsty Williams AS y Gweinidog Addysg, ynghylch yr ymgyrch dros hanes Cymru mewn ysgolion, dyddiedig 10 Tachwedd 2020.

Mae'r Pwyllgor yn rhannu eich diddordeb yn y maes polisi cyhoeddus hwn a'ch angerdd amdano. Fel y gwyyddoch, cynhaliodd y Pwyllgor ymchwiliad helaeth i'r maes hwn yn ystod 2019 yn dilyn arolwg barn y cyhoedd a gynhaliwyd yn 2018. Cymerodd dros 2,500 o bobl ran yn yr arolwg barn hwn, a oedd yn dangos y diddordeb sylweddol sydd gan y cyhoedd yn y pwnc, ac ailddatganwyd hyn ymhellach gan y ddeiseb a'r ddadl a gynhaliwyd ar 4 Tachwedd, yr ydych chi'n cyfeirio atynt yn eich llythyr.

Ers mis Mawrth mae gwaith y Pwyllgor wedi canolbwyntio i raddau helaeth ar effaith y pandemig COVID-19 ar feysydd sydd o fewn ei gylch gwaith. Mae'r pandemig wedi cael effaith yn eang ac mae wedi arwain at orfodi'r Pwyllgor i gydbwyso ac ail-flaenoriaethu ei raglen waith. Mae'r sefyllfa hon yn debygol o barhau tuag at dymor y Gwanwyn 2021, ac er ei bod yn anodd bod yn bendant ar hyn o bryd, rydym yn mawr obeithio y byddwn o leiaf yn gallu gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru ar ei chynnydd wrth weithredu argymhellion y Pwyllgor ar addysgu hanes Cymru fel rhan o waith craffu cyffredinol y Pwyllgor.

Fel y mae pethau, bydd etholiadau'r Senedd hefyd yn cael eu cynnal ym mis Mai 2021 ac felly mae pwyllgorau'r Senedd nawr yn dechrau meddwl am waith o ran etifeddiaeth. Er nad oes penderfyniadau pendant wedi'u gwneud eto, efallai y bydd cyfleoedd hefyd i ystyried y materion hyn fel rhan o'n gwaith etifeddiaeth.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 SeneddDGCh@senedd.cymru

 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 SeneddCWLC@senedd.wales

 0300 200 6565

Diolch eto am ysgrifennu.

Yn gywir,

Helen Mary Jones.

Helen Mary Jones AS

Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eryl Owain

(Received via email)

Annwyl Eryl,

24 November 2020

Re Ymgyrch Hanes Cymru

Thank you sharing with us a copy of your letter to the Minister for Education, Kirsty Williams MS regarding the campaign for Welsh history in schools dated the 10 November 2020.

The Committee shares your interest in, and passion for this area of public policy. As you are aware the Committee undertook an extensive inquiry in this area during 2019 following a poll of the public held in 2018. Over 2,500 people took part in the poll, reflecting the significant public interest in this topic, and which has been further reaffirmed by the petition and the debate on 4 November, which you reference in your letter.

Since March the Committee's work has been largely focused on the impact of the COVID-19 pandemic on areas within its remit. The impact of the pandemic has been widespread and has meant that the Committee has had to balance and re-prioritise its work programme. This situation is likely to continue into the Spring 2021 term, and while it is difficult to be too definitive at this stage, we are hopeful that we will be able to at least seek an update from the Welsh Government on its progress in implementing the Committee's recommendations on teaching Welsh history as part of the Committee's general scrutiny work.

As things stand, Senedd elections will also take place in May 2021 and therefore Senedd committees are beginning to think now about Legacy work. While no firm decisions have yet been made there may also be opportunities to consider these issues as part of our Legacy work.

Thank you again for writing.

Yours sincerely,

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

✉ SeneddDGCh@senedd.cymru

☎ 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

✉ SeneddCWLC@senedd.wales

☎ 0300 200 6565

Helen Mary Jones.

Helen Mary Jones MS

Cadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

